

گزارش «وطن امروز» از نشست وزرای خارجه کشورهای عضو شانگهای

پیشنهاد ایجاد هاب انرژی

شانگهای شناخته می شود. وی با تاکید بر لزوم همکاری نزدیک ایران با کشورهای عضو پیمان های منطقه ای چون شانگهای و شرکت در سایر پیمان های چندجانبه نظیر بریکس افزود: هر چقدر با عضویت در پیمان های منطقه ای زمینه همکاری با کشورهای کوچک و معهود را فراهم آوریم، می توانیم خود را برای ملحق شدن به پیمان های بزرگ جهانی تجهیز و مهیا کنیم.

این اقتصاددان با اشاره به اولویت برنامه های ایران با توجه به عضویت در سازمان همکاری شانگهای گفت: اکنون که در شرایط سخت تحریم هستیم باید اولویت خود را بر خنثی کردن تحریم ها بویژه در حوزه نفت متمرکز کنیم. ما باید با توجه به توان و امتیازات حاصله از عضویت در این پیمان منطقه ای، موانع موجود بر فروش نفت و بازگرداندن ارز به کشور را از سر راه برداریم و در مرحله بعد برای تأمین نیازهای صنعتی مثل مواد اولیه و قطعات اقدام کنیم.

بغزبان ادامه داد: معتقدم کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای که کمتر تحت تأثیر تحریم های بین المللی هستند، می توانند ما را در فروش نفت و مبادلات تجاری حمایت و کمک کرده و حتی زمینه همکاری تجاری با کشورهای خارج از پیمان را نیز برای ایران مهیا سازند.

وی افزود: همان طور که گفتیم اولویت ما فعلا فروش نفت است و این کشورها می توانند در معاملات نفتی با ایران به جای دلار از ارز و پول ملی خود نیز استفاده کنند و در این میان امکان ارائه خدمات تکنولوژیک در حوزه نفت و سایر حوزه ها هم برای ما مهیاست.

عدم نیاز به تکیه بر دلار در معاملات تجاری شانگهای وی در ادامه تاکید کرد: یکی از مزایای حضور در سازمان همکاری شانگهای، عدم نیاز و تکیه بر دلار در معاملات تجاری با کشورهای همپیمان است، چرا که می توانیم کالاهای صنعتی و محصولاتی را که در تولیدشان هنوز به خودکفایی نرسیده ایم بهبود بخشیم و در بازار جهانی بویژه در حوزه شانگهای که بیش از یک چهارم مردم دنیا را شامل می شود، به فروش برسانیم. وی توضیح داد: با توسعه همکاری های تجاری در سطح منطقه ای و بین المللی، می توانیم اقتصاد کشور را تنوع ببخشیم و به افزایش رقابت پذیری صنایع داخلی کمک کنیم.

بغزبان با اشاره به دوره های پرفراز و نشیب اقتصاد ایران، ابراز امیدواری کرد با استفاده از فرصت هایی که عضویت در سازمان همکاری شانگهای به ایران می دهد، بتوانیم به رشد پایدار و توسعه اقتصادی کشور دست یابیم و به جای حضور در سطح پایین تر بازار جهانی، در سطح بالاتری در آن حضور داشته باشیم.

زبان دیپلماسی در دولت سیزدهم در حالی زمینه ساز پیشبرد سیاست همسایگی شد که در عین حال، دولت این فرصت را خلق کرد تا به ائتلاف های بین المللی در زمینه های مختلف اقتصادی و فرهنگی بپیوندد. این در حالی بود که منتقدان دولت سیزدهم از ابتدای آغاز به کار دولت، همواره به این بهانه که دولت زبان دیپلماسی را نمی داند، مردان سیاست خارجی را نسبت به نقش آفرینی در عرصه جهانی ناتوان معرفی می کردند اما عضویت ایران در سازمان های اقتصادی بریکس و شانگهای، دستاورد مهمی بود که به کانون توجه جهانیان مبدل شد.

حاصل و نقل، علم و فناوری، بهداشت و سلامت و نیز گردشگری در خدمت اعضای سازمان قرار گرفت. از این رو تاکنون پیشنهاد ایجاد هاب انرژی و نیز پیشنهاد تشکیل آژانس ایمنی هوانوردی جهت بررسی به اعضای محترم ارائه شده و امیدواریم با هم فکری و هم افزایی بتوانیم دستوردهای قابل توجهی را برای سازمان محقق کنیم. در بعد ارتباطات منطقه ای، شبکه حمل و نقل و ترانزیت جمهوری اسلامی ایران، ظرفیت های بندری در دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند و همچنین مسیرهای ترانزیتی از قبیل کریدور حمل و نقلی شمال - جنوب و مسیر ترانزیتی چاهار - آسیای میانه، دسترسی اعضا به بازارهای منطقه ای و جهانی را تسهیل می کند.

صفری تصریح کرد: معتقدیم همکاری میان جمهوری اسلامی ایران و اعضای سازمان در حوزه های گوناگون اقتصادی و تجاری متضمن منافع همه کشورهای عضو خواهد بود. در این نشست وزرای خارجه تمام کشورها در ابتدای

ایران برگزار می شد. در ابتدای این نشست وزیر خارجه قزاقستان به عنوان رئیس دوره ای سازمان خواستار یک دقیقه سکوت برای احترام به مقامات شهید ایران شد. معاون اقتصادی وزارت امور خارجه ایران در سخنرانی خود در این نشست با اشاره به حادثه شهادت رئیس جمهور و وزیر امور خارجه کشورمان، از پیام های همدردی کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای تشکر کرد.

مهدی صفری همچنین ضمن محکوم کردن اتفاقات ناگوار تروریستی رخ داده در قلمرو کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای از جمله حوادث تروریستی ماه های اخیر در ایران، روسیه و پاکستان اظهار داشت، جمهوری اسلامی ایران ضمن تأکید بر تعهد خود به مبارزه همه جانبه با تروریسم، هرگونه توسل به اقدامات تروریستی یا از طریق گروه های تروریستی بویژه توسط بازیگران فرامنطقه ای در قلمرو سازمان همکاری شانگهای را محکوم می کند.

وی افزود: جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از قربانیان تروریسم، در طول دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تعدادی از مقامات عالی رتبه خود از جمله رئیس جمهور، نخست وزیر، رئیس شورای عالی قضایی، تعدادی از وزرا و نمایندگان مجلس و دانشمندان هسته ای به همراه ۱۷ هزار شهروند را از دست داده است. همچنین، تعداد زیادی از مستشاران نظامی جلودار مبارزه با تروریسم و در رأس آنها شهید سپهبد قاسم سلیمانی، در حملات تروریستی دولت آمریکا و رژیم صهیونیستی در سوریه و عراق به شهادت رسیده اند.

صفری نسل کشی، جنایات جنگی و کشتار وسیع زنان و کودکان بی گناه غزه توسط رژیم صهیونیستی را شدت محکوم کرد و بر ضرورت اقدامات موثر کشورها، بویژه کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای جهت توقف فوری نسل کشی، جنایات جنگی رژیم صهیونیستی و لزوم ارسال فوری، کافی و بدون مانع کمک های بشردوستانه به سراسر غزه تاکید کرد.

وی افزود: تحقق صلح و امنیت پایدار و عادلانه در منطقه تنها از طریق پایان اشغال سرزمین فلسطین، سوریه و لبنان، بازگشت آوارگان فلسطینی به سرزمین مادری خود و تضمین حق تعیین سرنوشت میسر است. صفری همچنین واکنش سرکوبگرانه حاکمان آمریکا علیه خیزش مسالمت آمیز دانشجویان این کشور در حمایت از مظلومیت مردم فلسطین را اوج رسوایی اخلاقی کشورهای غربی در منظر افکار عمومی جهان توصیف کرد و وتوی قطعنامه های متعدد شورای امنیت درباره ضرورت پایان دادن به حملات مرگبار رژیم صهیونیستی و نیز ارسال انواع تسلیحات نظامی برای ادامه کشتار مردم غزه را نمونه های دیگری از سیاست های ریاکارانه غرب در موضوع حقوق بشر دانست. صفری با تشکر از مواضع اصولی کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای در محکومیت حمله به مکان دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران در سوریه، اقدام نظامی ایران را اقدامی مشروع و محدود دانست. معاون وزارت امور خارجه کشورمان در ادامه وضعیت افغانستان را نیازمند توجه بیشتر کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای توصیف کرد.

نماینده ایران در نشست وزرای خارجه سازمان همکاری شانگهای اقدامات قهرآمیز یکجانبه که از سوی برخی دولت های غربی و کنشگران بین المللی مورد استفاده قرار می گیرد را مانع توسعه و رفاه کشورهای هدف دانست و بویژه تحریم های غیرقانونی و نامشروع یکجانبه فراسرزمینی و زورمدارانه آمریکا را مغایر حقوق بین الملل و مخالف چندجانبه گرایی و اهداف عالی ملل متحد اعلام کرد.

وی افزود: با عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای، ظرفیت های ایران در حوزه های تأمین انرژی،

گروه های اقتصادی در همسایگی که دارای نقاط مشترک فرهنگی، سیاسی و ژئوپلیتیک با ایران بوده و از اهمیت ویژه ای برای کشور برخوردار است. توافق با اتحادیه اقتصادی اوراسیا یکی از مهم ترین تجربه های جدی ایران در توافق با یک اتحادیه اقتصادی منطقه ای به شمار می رود که می توان از آن به عنوان یکی از کامل ترین و مفصل ترین موافقتنامه های تجاری ایران نام برد.

حالا در شرایط روزهای اخیر که کشور در غم از دست دادن رئیس جمهور شهید و وزیر امور خارجه و هیات همراه است، نشست شورای وزیران خارجه سازمان همکاری شانگهای برگزار شد و مهدی صفری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه به جای شهید حسین امیرعبداللهیان در این نشست شرکت کرد.

سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهور شهید کشورمان طی سخنرانی در آخرین نشست این اجلاس اظهار کرده بود: جمهوری اسلامی ایران بر این باور است سازمان همکاری شانگهای به عنوان سازمانی در حال رشد با

گروه اقتصادی؛ روند تبدیل عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای از عضو ناظر به عضو اصلی، شهریور سال ۱۴۰۰، با نخستین حضور آیت الله شهید رئیسی به عنوان رئیس جمهوری اسلامی ایران در بیست و یکمین نشست سران این سازمان در دوشنبه، پایتخت تاجیکستان رقم خورد.

پس از موافقت اعضای این پیمان با عضویت رسمی جمهوری اسلامی ایران در شانگهای و با انجام فرآیند فنی و انجام تعهدات رویه ای در روند تبدیل عضویت کشورمان، «قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به سازمان همکاری شانگهای» اوایل بهمن ۱۴۰۱ در مجلس شورای اسلامی تصویب و ۱۵ بهمن به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس جمهور شهید در نخستین سخنرانی خود به عنوان یکی از اعضای اصلی شانگهای اظهار کرد: با اتکا به تجربه دهه های گذشته، اینک کاملاً مشهود است که در کنار نظامی گری، آنچه بستر ساز نظام سلطه غربی شده، سلطه دلار بوده است، لذا هرگونه تلاش برای شکل دهی

اتحادیه اقتصادی اوراسیا یکی از مهم ترین گروه های اقتصادی در همسایگی ایران است که دارای نقاط مشترک فرهنگی، سیاسی و ژئوپلیتیک با ایران بوده و از اهمیت ویژه ای برای کشور برخوردار است. توافق با اتحادیه اقتصادی اوراسیا یکی از مهم ترین تجربه های جدی ایران در توافق با یک اتحادیه اقتصادی منطقه ای به شمار می رود که می توان از آن به عنوان یکی از کامل ترین و مفصل ترین موافقتنامه های تجاری ایران نام برد

شاخصه ها و ظرفیت های قابل توجه، از جایگاه ممتازی در ارتقای روند توسعه همکاری های سیاسی، امنیتی و اقتصادی برخوردار است و قطعاً مزایای عضویت رسمی جمهوری اسلامی ایران در این سازمان در تاریخ ماندگار خواهد شد.

شورای وزیران خارجه یکی از مهم ترین نهادهای سازمان همکاری شانگهای است که به صورت سالانه و معمولاً یک ماه قبل از نشست شورای سران برگزار می شود.

در همین راستا نشست شورای وزیران خارجه عضو سازمان همکاری شانگهای اول خردادماه در آستانه، پایتخت قزاقستان برگزار شد و قرار بود حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه شهید کشورمان نیز در نخستین حضور ایران در این سطح به عنوان عضو اصلی سازمان همکاری شانگهای، شرکت و مواضع و نظرات کشورمان را از جایگاه یک عضو مهم و تأثیرگذار سازمان همکاری شانگهای بیان کند.

مراد نرتلو معاون نخست وزیر و وزیر خارجه قزاقستان، دامو راوی معاون اقتصادی وزیر خارجه هند، مهدی صفری معاون اقتصادی وزارت امور خارجه ایران، وانگ یی وزیر خارجه جمهوری خلق چین، جینبک کولیبایف وزیر خارجه قرقیزستان، سرگئی لاوروف وزیر خارجه فدراسیون روسیه، سراج الدین مهرالدین وزیر خارجه جمهوری تاجیکستان، بختیار سعیدوف وزیر خارجه ازبکستان، سرگئی الینیک وزیر خارجه بلاروس، ژانگ مینگ دبیر کل سازمان همکاری شانگهای و روسلان میرزایف مدیر کمیته اجرایی ساختار منطقه ای ضدتروریسم سازمان همکاری شانگهای از جمله شرکت کنندگان در نشست آستانه بودند.

این نشست در حالی برگزار شد که تا پیش از حادثه سقوط بالگرد رئیس جمهور اعلام شده بود هشتمین نشست گروه کاری ارتقای سرمایه گذاری سازمان همکاری شانگهای همزمان با نخستین سال عضویت ایران، به میزبانی کشورمان و در سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران برگزار می شود.

اهمیت این نشست این بود که این نخستین رویداد رسمی در تقویم کاری سازمان شانگهای بود که در

به یک نظام عادلانه بین المللی، نیازمند حذف این ابزار سلطه در مناسبات درون منطقه ای است.

عضویت ایران در شانگهای چالشی برای نظم جهانی مدنظر آمریکایی هاست

در زمینه گسترش روابط با کشورهای عضو در زمینه های اقتصادی و سیاسی از اهمیت بالایی برخوردار است بلکه این عضویت می تواند در فراخوان برای به چالش کشیدن نظم جهانی به رهبری ایالات متحده آمریکا تأثیر داشته و زمینه ساز شکل گیری نظم نوین جهانی شود.

سازمان همکاری شانگهای یکی از مهم ترین نهادهای بین المللی است که قصد جایگزین کردن نظم آمریکایی را با نظمی آسیایی دارد؛ نظمی که اگر چه شاید تمام شاکله ساختار بین المللی را تهدید نمی کند اما دست کم، مروج و مدافع این باور است که غرب دیگر اعتبار کافی برای به دست گرفتن پرچم کدخدایی دنیا را ندارد.

تحول اقتصادی مهم در توافق اوراسیا

دومین مجمع کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در حالی سوم خرداد ۱۴۰۲ در مسکو آغاز به کار کرد که جمهوری اسلامی ایران آمادگی خود را برای تجارت آزاد با کشورهای عضو این اتحادیه اعلام کرده بود. جمهوری اسلامی ایران سال ۲۰۱۸ موافقتنامه موقت ایجاد ساختار بین المللی را اتحادیه اقتصادی اوراسیا (Eurasian Economic Union) را امضا کرد و پس از ۴ سال در زمینه تجارت خارجی با این اتحادیه، تجربیات موفقی را به دست آورد.

سرانجام در دولت سیزدهم، این اتحادیه و جمهوری اسلامی ایران به اعضای توافقنامه نهایی و جامع ایجاد منطقه آزاد تجاری نزدیک شدند، موضوعی که به تحقق تحول اقتصادی مهم در این کشورها منجر خواهد شد. در خردادماه ۱۴۰۲ شورای عالی اقتصادی اوراسیا به ریاست ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه در مسکو برگزار شد و سران کشورهای عضو این اتحادیه بر اهمیت همکاری ترانزیتی و گسترش همکاری های تجاری با جمهوری اسلامی ایران تأکید کردند که این امر حاکی از میزان اثرگذاری ایران در مبادلات اقتصادی آسیایی است.

در واقع اتحادیه اقتصادی اوراسیا یکی از مهم ترین

بدون شک نقش ایران در بازار جهانی انرژی موضوع مورد توجه اکثر کشورهای دنیا است، در چنین شرایطی به نظر می رسد همکاری ایران با گروه بریکس و شانگهای علاوه بر سیاست های کلان مدیریتی در ایران در قالب است، تسهیل و تشویق همکاری اقتصادی در محوریت این اجلاس قرار دارد که نشانگر اهتمام دولت ایران به مشارکت فعال در مکانیزم های همکاری سازمان بویژه همکاری های اقتصادی است

سرخان خود مراتب تسلیت و همدردی خود را اعلام کردند و تلاش های رئیس جمهور و وزیر امور خارجه کشورمان برای خدمت به مردم ایران و تقویت همکاری و امنیت در منطقه را مورد تأکید قرار دادند.

شایان ذکر است سرمایه گذاری همواره در کنار بحث های مربوط به اتصالات منطقه ای، انرژی، تجارت، اقتصاد سبز و اقتصاد دیجیتال به عنوان ابزاری برای رشد اقتصادی و تسریع همکاری ها مطرح می شود. همان طور که از نام سازمان همکاری شانگهای مشخص است، تسهیل و تشویق همکاری اقتصادی در محوریت این اجلاس قرار دارد که نشانگر اهتمام دولت ایران به مشارکت فعال در مکانیزم های همکاری سازمان بویژه همکاری های اقتصادی است.

علاوه بر آن موضوع سرمایه گذاری یکی از محورهای اصلی رازنی کشورهای عضو در بالاترین سطوح بوده است و مقامات کشورهای عضو همواره بر اهمیت استمرار رازنی ها و تلاش های مشترک برای بهبود فضای سرمایه گذاری های متقابل در حوزه شانگهای تاکید دارند.

مینا بر این است که ۳ موضوع کلان در دستور کار برگزاری اینگونه اجلاس ها بررسی شود.

الف- بحث و بررسی پیرامون سند راهبردی توسعه اقتصادی سازمان همکاری شانگهای تا سال ۲۰۳۰

ب- بررسی آخرین وضعیت اجرای برنامه همکاری چندجانبه تجاری و اقتصادی سازمان

پ- تبادل نظر درباره سند مجمع سرمایه گذاران کشورهای عضو

شانگهای راهکار خنثی سازی تحریم هاست

آلبرت بغزبان، استاد اقتصاد دانشگاه تهران در گفت و گو با «وطن امروز»، درباره چالش ها، پایداری و بنیادهای عملکرد ایران در سازمان همکاری شانگهای اظهار کرد: ایران امروز به عنوان نهمین کشور عضو سازمان همکاری های

